

Przedmowa do wydania polskiego	XI
Przedmowa	XIV
Przedmowa do wydania drugiego	XVI

CZĘŚĆ PIERWSZA

I. TEORIA, SPOSÓB POSTĘPOWANIA (POLICY) I „TECNOLOGIA”	1
1. Wstęp	1
2. Psychologia i mīt przedmiotu badania	1
3. Pytania teoretyczne	5
4. Pytania dotyczące sposobu postępowania (policy)	6
5. Pytania dotyczące „technologii”	7
6. Pytania filozoficzne i metafizyczne	8
II. SPEKULACJA PRZEDSOKRATYCZNA	13
A. Wstęp	13
B. Myśl spekulatywna	16
1. Jończycy	16
2. Parmenides	17
3. Empedokles	19
4. Anaksagoras	21
5. Demokryt	23
6. Pitagoras	26
C. Myśl etyczno-religijna	27
1. Pitagorejczycy	27
D. Myśl medyczna	28
1. Alkmeon	28
2. Hipokrates	30
III. SOFIŚCI, SOKRATES I ŚWIADOMOŚĆ METODY	35
A. Wstęp	35
B. Sofiści	37
1. Protagoras	37
2. Gorgiasz	38
C. Sokrates	39
1. Stosunek do sofistów	39
2. Psychologia moralna	39

D. Arystyp	41
1. Sensualizm	41
2. Cyrenajska teoria odczuwania	41
IV. PLATON I POCZĄTEK TRADYCJI RACJONALISTYCZNEJ	43
A. Wstęp	43
B. Myśl spekulatywna	45
1. Ujęcie człowieka w <i>Timaiosie</i>	45
2. Ruch i metafizyczny obraz duszy	49
3. Doznawanie, pamięć, wyobrażenia	49
4. Odczuwanie	53
C. Myśl etyczno-religijna	57
1. Wpływ orficki	57
D. Myśl epistemologiczna	58
1. Poznawcze władze duszy	58
E. Myśl wychowawcza	62
1. Koncepcja wychowania u Platona	62
2. Etapy wychowania duszy	63
3. Wychowanie do dobrego życia	64
V. RACJONALIZM W MODYFIKACJI ARYSTOTELESOWSKIEJ	67
A. Wstęp	67
B. Pojęciowy wkład Arystotelesa w psychologię	70
1. „Dusza” współrozciągła z życiem	70
2. Dusza jako pierwsza aktualność ciała wyposażonego w organy	73
3. Dusza jako źródło ruchu, ale sama nie poruszana	75
4. Poziomy duszy	78
C. Myśl spekulatywna	79
1. Fizjologia Arystotelesa	79
2. Poszczególne zmysły	80
3. „Przyrodzone technienia” („ <i>connatural spirits</i> ”)	86
D. Myśl epistemologiczna	88
1. Doznawanie jako asymilacja	88
2. Zmysł wspólny, pamięć i sny	89
3. Wyobrażenia	94
4. Rozum	96
E. Myśl etyczna i religijna	97
1. Rozum praktyczny i usiłowanie	97
2. Rozum czynny i bierny	106

CZĘŚĆ DRUGA

XV. ROZWÓJ TRADYCJI ETYCZNO-RELIGIJNEJ (PRZEDCHRZEŚCIJAŃSKIEJ)	113
A. Wstęp	113
B. Stoicy	116
1. Stosunek do doktryn wcześniejszych	116
2. Pierwsze zasady	117
3. Dusza i jej czynności	118
4. Wyobrażenia i rozum	121
5. Wolność	125
C. Epikurejczycy	127
1. Zasady ogólne	127
2. Doznawanie	129
3. Rozum, wolność i przyjemność	130

D. Złanie się tradycji greckiej z hebrajską	135
1. Tradycja hebrajska	135
2. Żydzi z Aleksandrii	137
3. Filon	139
VII. ROZWÓJ TRADYCJI ETYCZNO-RELIGIJNEJ (CHRZEŚCIJAŃSKIEJ)	149
A. Wcześni Ojcowie chrześcijańscy	149
1. Św. Paweł	149
2. Klemens	152
3. Orygenes	159
B. Wpływy medyczne	162
1. Asklepiades	162
2. Ateneusz	163
3. Galen	164
C. Neoplatonizm	170
1. Związek z doktryną platońską	170
2. Opis duszy u Plotyna	172
3. Aktywności duszy	174
D. Psychologia św. Augustyna	180
1. Objawienie i introspekcja jako metody	180
2. Dusza i ciało	180
3. Doznawanie, pamięć i poznawanie siebie samego	183
4. Wyobrażenia i rozum	186
5. Wznoszenie się duszy	188
VIII. REINTERPRETACJA AUTORYTETÓW	191
A. Wstęp	191
B. Platon, Arystoteles czy Augustyn?	194
1. Intelpekt, wola, afekty	194
2. Arystotelesowe pojęcie rozumu w ujęciu Aleksandra	198
3. Porfiriusz o inteligencji zwierząt	200
4. Neoplatonizm Proklosa	201
C. Adaptacje arabskie	205
1. Umysłowość arabska	205
2. Alkindi	208
3. Awicenna	209
4. Alhazen	214
5. Awerroes	218
D. Przedmioty sporu w szkołach	220
1. Metoda scholastyczna	220
2. Duch i ciało	221
3. Spostrzeganie zmysłowe	222
4. Rozum i wola	223
5. Sumienie	224
6. Poznanie siebie samego	226
7. Pojęcia ogólne i dusza	226
E. Od Alkuina do św. Tomasza z Akwinu	228
1. Alkuin i Eriugena	228
2. Jan z Salisburii i Wilhelm z Conches	231
3. Hugon od św. Wiktora	233
4. Aleksander z Hales	239
5. Albert i Tomasz z Akwinu	241
IX. KWESTIONOWANIE AUTORYTETÓW	249
A. Wstęp	249
B. Myśl etyczno-religijna	251

1. Bonawentura i Eckhart	251
2. Duns Szkot i Wilhelm Ockham	253
3. Buridan	256
4. Św. Teresa	257
C. Myśl spekulatywna	260
1. Roger Bacon i Witelo	260
2. Tajemnice natury	262
3. Macchiavelli i Montaigne	265
4. Pomponazzi	269
D. Myśl medyczna	272
1. Vesalius i Harvey	272
2. Villanova i Paracelsus	274
3. Cardano, Telesio, Campanella i Scaliger	276
E. Myśl wychowawcza	280
Vives	280

CZĘŚĆ TRZECIA

X. BRAMA METODY	289
A. Wstęp	289
B. Wpływ innych nauk	291
1. Uwagi ogólne	291
2. Astronomia i matematyka	291
3. Optyka	293
4. Mechanika i chemia	295
C. Metoda indukcji przyjmowana przez zwolenników obserwacji (<i>observationalists</i>)	303
D. Racjonalistyczna metoda dedukcji	307
XI. TRADYCJA RACJONALISTYCZNA	312
A. Kartezjusz	312
1. Fizjologia	312
2. Ciało jako maszyna	313
3. Zmysły	314
4. Umysł	317
5. Namietności	321
6. Porównanie Kartezjusza z Arystotelesem	323
7. Zwierzęta jako maszyny	324
B. Gassendi, Hobbes i reakcja	328
1. Gassendi	328
2. Hobbes	330
3. More i Cudworth	338
C. Okazjoniści	339
1. Geulincx	339
2. Malebranche	339
D. Spinoza	345
1. Jedność organiczna	345
2. Namietność: rozwinięcie poglądów Kartezjusza przez Spinozę	347
3. Wpływ rozumu	355
E. Leibniz i Wolff	357
1. Tradycja, z której wyrasta Leibniz i znaczenie tego filozofa	357
2. Ciągłość, aktywność i przedstawianie	359
3. Systematyzacja poglądów Leibniza dokonana przez Wolffa	363

XII. TRADYCJA OPIERANIA SIĘ NA OBSERWACJI	367
A. Empirycy i asocjacyjniści brytyjscy	367
1. Locke	367
2. Berkeley	373
3. Hume	378
4. Hartley	384
5. Reid i Stewart	391
6. Brown i Hamilton	394
7. James Mill	397
8. Bain i J. St. Mill	403
B. Empiryzm kontynentalny i reakcje przeciwko niemu	411
1. Oświecenie francuskie	411
2. Bonnet	423
3. Tetens	426
4. Maine de Biran i Cournot	433
5. Od Taine'a do Bineta	437
6. Wundt	446
7. Mach i Avenarius	455
8. Ebbinghaus i Külpe	457
C. Początek psychologii społecznej i psychologii zwierząt	460
1. Psychologia społeczna	460
2. Psychologia zwierząt	465

CZĘŚĆ CZWARTA

XIII. PSYCHOLOGIA STAJE SIĘ ŚWIADOMA SIEBIE SAMEJ	471
A. Wstęp	471
B. Krytyka spekulacji przeprowadzona przez Kanta	473
1. Atak na psychologię racjonalistyczną	473
2. „Antropologia” Kanta	476
3. Znaczenie Kanta	479
4. Rozum praktyczny i rozum teoretyczny	480
C. Matematyczna psychologia Herbarta	483
1. Dusza i zjawiska	483
2. Dążność samozachowawcza i zasady działania myślowego	486
3. Klasyfikacja aktywności myślowych	492
4. Poza obrębem psychologii	498
D. Beneke znowu głosi psychologię „władz”	499
1. Porównanie Benekego z Herbertem	499
2. „Władze pierwotne” i ich rozwój	501
E. Schopenhaur i von Hartmann	509
1. Źródła psychologii „woli”	509
2. Ponowne wprowadzenie woli przez Schopenhauera	510
3. von Hartmann i nieświadomość	513
F. Eksperymentalny panpsychizm Fechnera	515
1. Inspiracja Fechnera	515
2. Psychofizyka	519
G. Psychologia duszy u Lotzego	525
1. Filozofia spekulatywna	525
2. Szczegółowy systemu Lotzego	527
3. Psychologia bez metafizyki?	532
H. Brentano i Lipps	534

1. Neoscholastyka Brentany	534
2. Lipppsowska psychologia „siły”	537
XIV. WTARGNIĘCIE FIZJOLOGII I BIOLOGII	543
A. Wstęp	543
B. Wpływ fizjologii	545
1. Fizjologia XVIII wieku	545
2. Zagadnienia lokalizacji	550
3. Zagadnienia neurologii	556
4. Zagadnienia spostrzegania zmysłowego	561
5. Wzrok i słuch	570
6. Uczucia i emocje (<i>feeling and emotion</i>)	576
7. Ziehen	584
8. Münsterberg	586
C. Wpływ biologii	589
1. Spencer	589
2. Lewes, Mill i Darwin	594
D. Nowe syntezy	602
1. Ward	602
2. Stout	610
3. James	612
XV. TEORIE XX WIEKU	618
A. Wstęp	618
B. Tradycja opierania się na obserwacji (tradycja „obserwacjonalistyczna”)	620
1. Introspekcjonizm	620
2. Behawioryzm i psychologia zwierząt	621
3. Operacjonizm Skinnera	626
C. Reakcje przeciwko tradycji obserwacjonalistycznej	629
1. Psychologia zachowania się celowego	629
2. Psychologia postaci	637
D. Wpływ „technologii”.	642
1. Medycyna i psychologia freudowska	642
2. Psychologia dziecka i testy do badania inteligencji	658
E. Wpływ innych nauk	664
1. Biologia i fizjologia	664
2. Nauki społeczne	671
F. Psychologia jako pewna nauka teoretyczna?	678
G. Zakończenie	688
Lista głównych paragrafów, które zostały opuszczone	691
Bibliografia dla studentów	695
Indeks nazwisk	699